

Tietosuojaseloste: Eläkkeensaajien toimeentulo ja taloudellinen hyvinvointi 2026 -kyselytutkimus

Tämä seloste kuvaa henkilötietojen käsittelyä Eläkkeensaajien toimeentulo ja taloudellinen hyvinvointi 2026 -kyselytutkimuksessa. Tutkimuksen yhteydessä kerättävien henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen ja Suomen kansallisen lainsäädännön vaatimuksia. Tietoja käsitellään aina tietoturvallisesti ja luottamuksellisesti.

Tutkimuksen nimi:

Eläkkeensaajien toimeentulo ja taloudellinen hyvinvointi 2026 -kyselytutkimus

Rekisterinpitäjä

Eläketurvakeskus (ETK)

00065 ELÄKETURVAKESKUS

puhelin: 029 411 20

sähköposti: www.etk.fi

Yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa asioissa

Liisa-Maria Palomäki

puhelin: 029 411 2150

sähköposti: liisa-maria.palomaki@etk.fi

Tietosuojavastaava:

Henri Kääriäinen

Puhelin: 029 411 2259

Sähköposti: tietosuoja@etk.fi

Tutkimuksen ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Eläkkeensaajien toimeentulo ja taloudellinen hyvinvointi 2026 -kyselytutkimus kartoittaa 55 vuotta täyttäneiden eläkeläisten kokemuksia taloudellisesta hyvinvoinnistaan. Tutkimuksen keskeisiä näkökulmia ovat taloudellinen tyytyväisyys, tulojen riittävyys sekä toimeentulovaikkeudet. Tutkimuksessa kysytään myös laajemmin eläkeläisten elämäntyytyväisyydestä, siihen liittyvistä tekijöistä sekä eläkeläisten työssäkäynnistä. Kysely lähetetään 6 660 Suomessa asuvalle 55 vuotta täyttäneelle vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä saavalle henkilölle syksyn 2026 aikana.

Eläketurvakeskuksen tutkimustoiminnan tehtävänä on tuottaa korkeatasoista ja laajasti hyödynnettyä asiantuntijatietoa eläketurvan arviointiin ja kehittämiseen. Tutkimustoiminta on Eläketurvakeskuksen lakisääteinen tehtävä. Eläketurvakeskus on sitoutunut noudattamaan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan antamia hyvän tieteellisen käytännön ohjeita.

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisella perusteella: tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi (tietosuojalain 4 §:n 3 kohta). Henkilötietojen käsittely perustuu myös Eläketurvakeskuksen lakisääteeseen velvoitteeseen, jonka perusteella Eläketurvakeskus voi myös yhdistää kyselyyn tietoja Eläketurvakeskuksen rekistereistä (Laki Eläketurvakeskuksesta 2§ ja 4§). Rekisteritietojen käytöllä lisätään tutkimuksen monipuolisuutta ja helpotetaan vastaajien työtä, sillä yhdistämällä tiedot rekistereistä näitä tietoja ei välttämättä tarvitse kysyä vastaajilta.

Aineistoja käytetään tieteelliseen tutkimukseen ja aineistojen käsittelyssä ja säilyttämisessä noudatetaan tutkimusta koskevaa lainsäädäntöä. Aineistoa käsitellään ja tulokset raportoidaan aina niin, että yksittäistä vastaajaa ei voida tunnistaa. Tuloksista kerrotaan Eläketurvakeskuksen verkkosivuilla ja julkaisut ovat saatavilla digitaalisesti julkaisuarkisto Julkarista. Tutkimuksen tuloksia raportoidaan lisäksi tieteellisissä ja yleistajuisissa julkaisuissa.

Käsiteltävät henkilötiedot

Henkilötiedot on poimittu satunnaisotannalla Eläketurvakeskuksen henkilörekistereistä. Niitä käytetään yhteydenottoon ja rekisteritietojen yhdistämiseen kyselyvastauksiin. Yhdistämisen jälkeen tutkimusaineisto muutetaan muotoon, josta yksittäinen vastaaja ei ole tunnistettavissa.

Tutkimuksessa käsiteltävät tiedot saadaan tutkimuksen osallistujilta sekä Eläketurvakeskuksen rekistereistä. Tutkimuksessa osallistujilta kerätään heidän omien vastaustensa perusteella seuraavia tietoja: taustatiedot henkilöstä ja kotitaloudesta (kuten sukupuoli, ikä ja kotitalouden henkilöiden lukumäärä), vastaajan kokemukset terveydentilasta, toimeentulosta ja sen vaikeuksista sekä vastaajan arviot kotitalouden tuloista, varallisuudesta ja veloista. Lisäksi kyselyssä kysytään elämäntyytyväisyydestä ja siihen liittyvistä tekijöistä ja kiinnostuksesta eläkkeen rinnalla työskentelyyn. Kyselyllä kerättävät tiedot koetusta terveydestä luokitellaan arkaluonteisiksi tietosuoja-asetuksen erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluviksi tiedoiksi. Näitä tietoja voidaan käsitellä tieteellisessä tutkimuksessa yleisen tietosuoja-asetuksen ja tietosuojalain perusteella (Tietosuoja-asetus artikla 9 kohta 2 alakohta j; Tietosuojalaki 6 §). Kaikkia tietoja käsitellään luottamuksellisesti lakia, huolellisuutta ja hyvää tietojenkäsittelytapaa noudattaen.

Kerättyyn aineistoon liitettävät tiedot

Kyselyyn liitetään Eläketurvakeskuksen rekistereistä demografisia tietoja (kuten syntymäaika ja äidinkieli ja asuinkunta) ja eläkkeitä koskevia tietoja (kuten eläkkeen alkamis- ja päättymispäivä, eläkkeen määrä ja mahdollinen työkyvyttömyyden syy) ja työsuhteita koskevia tietoja (kuten työuran pituus). Lisäksi aineistoon yhdistetään Tilastokeskuksen koulutusta, ammattia ja sosioekonomista asemaa koskevat tiedot.

Kyselyssä kerättäviä tietoja voidaan käyttää myöhemmin Eläketurvakeskuksen tutkimuksissa, joissa tarkastellaan vastaavia kysymyksiä. Tietojen käyttötarpeen päätyttyä aineiston kyselyllä kerätty osa voidaan siirtää tutkimuskäyttöön Tietoarkistoon (<https://www.fsd.tuni.fi/>) tai vastaavaan kansalliseen tietoarkistoon. Henkilötunnisteita ja rekistereistä liitettyjä tietoja ei toimiteta tietoarkistoihin. Lisäksi vastauksia karkeistetaan, eli sellaisia ryhmiä, joissa vastauksia on vain vähän, yhdistetään isommiksi ryhmiksi ja aineistosta poistetaan tiedot, joiden avulla henkilön voisi tunnistaa. Tietoarkisto luovuttaa aineistoa rekisteröityneille asiakkailleen tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun.

Tietojen luovutukset ja suojauksen periaatteet

Tutkimukseen poimittujen henkilöiden osoitetiedot lähetetään Tutkimustie Oy:lle kyselyn toteuttamista varten. Tutkimustie Oy lähettää kyselyt, tallentaa vastaukset sähköiseen muotoon ja toimittaa aineiston Eläketurvakeskukselle. Tämän jälkeen, kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua, vastausten keruun päättymisestä Tutkimustie Oy poistaa osoitetiedot käytöstään ja tuhoaa vastauslomakkeet tietoturvallisesti. Tietoja Tutkimustie Oy:ssä käsittelevät henkilöt ovat allekirjoittaneet salassapitosopimuksen.

Aineiston muusta käsittelystä vastaavat Eläketurvakeskuksen tutkimustyöhön osallistuvat henkilöt sekä tutkimusyhteistyöhön osallistuvat henkilöt. Tietoja ei siirretä Euroopan Unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle. Eläketurvakeskus voi myös luovuttaa tunnistetonta pseudonymisoitua aineistoa tutkimuskäyttöön tutkimusyhteistyösopimuksen perusteella. Tunnisteen pseudonymisoitu aineisto on sellaisessa muodossa, että tietoja vastaanottavat eivät pysty yhdistämään vastauksia yksittäiseen vastaajaan,

Eläketurvakeskuksessa pääsy henkilötietoihin on rajattu vain niille henkilöille, joiden työtehtävät sitä edellyttävät. Eläketurvakeskus valvoo tietojärjestelmiensä ja niiden sisältämien henkilötietojen käyttöä. Tietoja käsittelevät henkilöt ovat lakisääteisen salassapito- ja vaitiolovelvollisuuden alaisia.

Lisätietoja Eläketurvakeskuksen tietosuojasivulta löytyy verkkosivulta <https://www.etk.fi/tietoa-etksta/tehtava/tietosuoja/>.

Automatisoitu päätöksenteko

Tutkimuksessa ei tehdä automatisoitua päätöksentekoa.

Rekisteröidyn oikeudet

Tarkastusoikeus: Rekisteröidyllä on oikeus saada tietää, mitä häntä koskevia tietoja tutkimukseen liittyen on talletettu. Mikäli henkilö haluaa tarkastaa itseään koskevat tiedot, hänen on esitettävä tietojen tarkastuspyyntö tässä tietosuojaselosteessa nimetylle tietosuojavastaavalle.

Oikeus korjata tietoja: Rekisteröidyillä on oikeus pyytää virheellisten tietojensa korjaamista Eläketurvakeskukselta. Pyyntö esitetään tässä tietosuojaselosteessa nimetylle tietosuojavastaavalle.

Oikeus perua osallistuminen: Rekisteröidyllä on oikeus peruuttaa osallistumisensa yksittäiseen tutkimukseen, jolloin tiedot poistetaan aineistosta. Pyyntö esitetään tässä tietosuojaselosteessa nimetylle tietosuojavastaavalle.

Tietosuojasetus ja Suomen tietosuojalaki mahdollistavat tietyistä rekisteröidyn oikeuksista poikkeamisen silloin, kun henkilötietoja käsitellään tieteellisessä tutkimuksessa ja oikeuksien toteuttaminen estäisi tai vaikeuttaisi suuresti käsittelyn tarkoitusten saavuttamista.

Tarvetta poiketa rekisteröidyn oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Tarkempaa tietoa rekisteröidyn oikeuksista eri tilanteissa löytyy tietosuojavaltuutetun verkkosivuilta: <https://tietosuoja.fi/rekisteroidyn-oikeudet-eri-tilanteissa>

Valitusoikeus: Jos Eläketurvakeskus ei toteuta rekisteröidyn pyyntöä, Eläketurvakeskuksen on ilmoitettava rekisteröidylle viipymättä ja viimeistään kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta syy kieltäytymiseen ja kerrottava mahdollisuudesta tehdä valitus valvontaviranomaisille.

Teillä on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700; Faksi: 029 56 66735

Sähköposti: [tietosuoja\(at\)om.fi](mailto:tietosuoja(at)om.fi)